

CODUL de conduită al observatorilor electorali Promo-LEX

Respectarea drepturilor constituționale și a normelor internaționale privitoare la drepturile omului. Alegerile sînt expresia drepturilor constituționale ale unui popor, a cărui voință manifestată liber stă la baza împuternicirilor și legitimității puterii de stat. Drepturile cetățenilor de a alege și de a fi aleși prin alegeri cu adevărat democratice, care au loc periodic, sînt drepturi ale omului internațional recunoscute, necesitînd realizarea unui șir de alte drepturi și libertăți fundamentale.

Respectarea legislației și a împuternicirilor organelor electorale. Observatorii sînt obligați să respecte legile și împuternicirile organelor responsabile de dirijarea procesului electoral. Observatorii sînt obligați să urmeze orice dispoziții legale emise de organele puterii de stat, organele securității și organele electorale ale țării. Observatorii sînt obligați, de asemenea, să manifeste respect față de persoanele cu funcții de răspundere din organele respective.

Respectarea unității organizaționale a misiunii de observare a alegerilor. Observatorii sînt obligați să respecte și să protejeze unitatea organizațională a misiunii de observare a alegerilor. Observatorii sînt obligați să frecventeze toate activitățile de instructaj organizate de misiune, cursurile de instruire și ședințele de totalizare a rezultatelor activității; să ia cunoștință de legislația electorală, de regulile și de alte acte legislative la indicația misiunii; și să se conducă cu exactitate de metodele aplicate de misiunea de observare. Observatorii sînt obligați, de asemenea, să comunice conducerii misiunii de observare despre orice conflicte de interese care pot apărea în activitatea lor și despre orice comportament nedemn admis de alți observatori din componența misiunii pe care l-au observat.

Respectarea imparțialității politice. Observatorii sînt obligați să respecte cu strictețe imparțialitatea politică pe parcursul alegerilor, inclusiv în afara orelor de lucru. Ei sînt obligați să se abțină de a-și exprima sau a demonstra orice manifestări de parțialitate sau simpatie față de organele naționale ale puterii de stat, partidele politice, candidații, problemele ridicate la referendum sau problemele discutabile în cadrul procesului electoral. Observatorii se vor abține, de asemenea, de orice activitate care poate fi considerată întemeiat ca acordare de preferință sau ca o creare de condiții avantajoase unui anumit participant al competiției politice, vor evita să poarte la vedere orice simboluri, culori și lozinci care demonstrează o anumită simpatie sau să accepte orice tip de atenție de la participanții competiției politice.

Neîmpiedicarea procesului electoral. Observatorii sînt obligați să nu creeze obstacole în desfășurarea procesului electoral la nici una dintre etapele sale, inclusiv în procesele de pînă la alegeri, votare, numărarea voturilor și totalizarea rezultatelor alegerilor, precum și în procesele ce urmează după încheierea alegerilor. Observatorii pot, în cazul în care acest lucru nu este interzis de lege, să aducă imediat la cunoștința persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor electorale cazurile de falsificare sau problemele esențiale, dar în așa fel, încît să nu creeze piedici suplimentare în activitatea organului electoral. Observatorii pot să adreseze întrebări persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor electorale, reprezentanților partidelor politice și altor observatori care asistă la secțiunile de votare și pot să răspundă la întrebări despre activitatea pe care o desfășoară cu condiția ca aceste acțiuni să nu împiedice procesul electoral. Răspunzînd la întrebări, observatorii nu vor ține să conducă procesul electoral. Observatorii pot pune întrebări alegătorilor și să răspundă la întrebările adresate de aceștia, dar nu au voie să întrebe sau să spună pentru cine dintre candidați, pentru care partid ei și-au dat votul.

Prezentarea legitimației corespunzătoare. Observatorii sunt obligați să poarte la vedere legitimația eliberată de misiunea de observare a alegerilor, precum și legitimația cerută de organele puterii de stat naționale și sînt obligați să o prezinte persoanelor oficiale ale organelor electorale sau altor reprezentanți ai organelor puterii de stat naționale la solicitarea acestora.

Asigurarea exactității observării și a profesionalismului la formularea concluziilor. Observatorii sînt obligați să asigure exactitatea observărilor care le fac. Observările vor fi atotcuprinzătoare ținîndu-se cont de factorii atît pozitivi, cît și negativi, vor fi evidențiate trăsăturile esențiale care pot influența calitatea procesului electoral. La formularea concluziilor, observatorii se vor conduce de cele mai înalte exigențe privind exactitatea informației și obiectivitatea analizei, făcînd deosebire între premisele subiective și faptele reale. Observatorii sînt obligați să-și întemeieze concluziile pe fapte care pot fi verificate și să nu tragă concluzii premature. Observatorii sînt obligați, de asemenea, să țină evidența informației privind locurile în care au efectuat observarea, rezultatele acesteia, precum și a altei informații importante în conformitate cu cerințele misiunii de observare a alegerilor și sînt obligați să transmită misiunii aceste documente.

Abținerea de a face comentarii adresate opiniei publice sau mijloacelor de informare în masă pînă la publicarea declarației misiunii. Observatorii sînt obligați, pînă la publicarea de către misiune a declarației, să se abțină

de a adresa reprezentanților mijloacelor de informare în masă sau publicului orice comentarii sau concluzii personale în legătură cu observările efectuate, cu excepția cazurilor în care au fost împuterniciți de către misiune să facă acest lucru. Observatorii pot oferi explicații privind caracterul misiunii de observare, activitatea ei și alte aspecte pe care misiunea le va considera necesare și vor recomanda colaboratorilor mijloacelor de informare în masă sau altor persoane interesate să se adreseze la misiune persoanelor responsabile de aceste probleme.

Colaborarea cu alți observatori electorali. Observatorii vor fi informați despre alte misiuni, atât internaționale cât și naționale, care efectuează observarea alegerilor în țara respectivă și sînt obligați să colaboreze cu acestea în corespundere cu indicațiile pe care le vor primi din partea conducerii misiunii.

Asigurarea comportamentului personal adecvat. Observatorii sînt obligați să se comporte adecvat și să manifeste respect față de alții, să aibă bun simț în relațiile personale și în mod constant, inclusiv în afara orelor de serviciu, să-și relaționeze comportamentul cu cele mai înalte exigențe profesionale.

Încălcarea prezentului Cod de conduită. În cazul problemelor legate de încălcarea prezentului Cod de conduită, misiunea de observare a alegerilor va efectua o anchetă de serviciu. Dacă se va constata că s-a comis o încălcare serioasă, atunci observatorului care a admis-o i se va putea retrage acreditarea sau acesta va putea fi exclus din componența misiunii.

Obligația de a se conduce de prezentul Cod de conduită. Fiecare participant al prezentei misiuni de observare a alegerilor este obligat să ia cunoștință de textul prezentului Cod de conduită și să subsemneze obligația de a-l respecta.

OBLIGAȚIA CE ÎNSOȚEȘTE CODUL DE CONDUITĂ AL OBSERVATORILOR ELECTORALI PROMO-LEX

Am luat cunoștință de textul Codului de conduită al observatorilor misiunii naționale de observare Promo-LEX, care mi-a fost pus la dispoziție de către misiune. Prin prezenta, mă oblig să urmez Codul de conduită și să-mi exercit activitatea în calitate de observator electoral în strictă conformitate cu acesta. Nu mă aflu în conflict de interese, nici politic, nici economic, nici de altă natură care ar putea să-mi determine capacitatea de a acționa imparțial în calitate de observator electoral și să respect Codul de conduită.

Voi păstra imparțialitatea politică. Îmi voi exprima opiniile, conducîndu-mă de cele mai înalte exigențe privind exactitatea informației și obiectivitatea analizei, făcînd deosebire între premisele subiective și faptele reale, și îmi voi fonda concluziile pe fapte reale care pot fi verificate.

Nu voi crea obstacole în procesul electoral. Voi respecta legile naționale și împuternicirile persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor electorale și voi manifesta respect pentru organele electorale și alte organe naționale ale puterii de stat. Voi respecta și voi încuraja drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Voi avea un comportament adecvat și voi manifesta respect față de alții, voi avea bun simț în relațiile personale și în mod constant, inclusiv în afara orelor de serviciu, îmi voi conforma comportamentul cu cele mai înalte exigențe profesionale.

Voi apăra unitatea organizațională a misiunii de observare a alegerilor și voi respecta instrucțiunile ei. Voi frecventa toate activitățile de instruire organizate de misiune și ședințele de totalizare a rezultatelor activității, la care misiunea cere participarea observatorilor și voi colabora la pregătirea declarației și a rapoartelor dacă se va cere acest lucru. Mă voi abține să-mi exprim opinia personală, să anunț observările sau concluziile în știrile prezentate de mijloacele de informare în masă sau să le fac publice pînă ca misiunea să difuzeze declarația sa, dacă nu voi fi împuternicit de conducerea misiunii să fac acest lucru.

Semnătura

Numele și prenumele

Data